

ARVOISA MINISTERI, HYVÄT KUTSUVIERASPUHUJAT,
SEUDUN LUOTTAMUSHENKILÖT JA SEUTUTYÖTÄ TEKEVÄT KUNTIEN VIRANHALTIJAT

On jälleen ilo olla avaamassa loppusyksyn traditioksi muodostunutta seutufoorumia. Tällä foorumilla on selkeä tilaus, se on vakiinnuttanut paikkansa ajankohtaisfoorumina, joka mahdollistaa rikkaan ajatusten vaihdon. Kiitokset tästä seutujohtaja Päivi Nurmiselle joukkoineen, teette tältäkin osin loistavaa työtä.

Iltapäivämme kattaus on poikkeuksellisen kiinnostava. Foorumin alkuiltapäivä on rakennettu siten, että avauspuheenvuoroni jälkeen lavalle astuu ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen. Kuulemme häneltä tuoreimman tiedon valtiovallan tavoitteista kaupunkiseutujen MAL-suunnittelun osalta. Tämä jälkeen liikenneneuvos Risto Murto kertoo meille liikenne- ja viestintäministeriön terveiset uuden liikennepolitiikan suunnasta. Näiden puheenvuorojen jälkeen seutujohtaja Nurminen käy läpi Tampereen kaupunkiseudun MAL3-sopimuksen valmistelun tilanteen ja kaupunkiseudun yhteiset tavoitteet sopimukselle.

HYVÄT YSTÄVÄT!

Kuten kaikki tiedämme, kuntakenttämme on historiallisten murrosten edessä. Itsenäisyyteemme aikana hallinnon rakenteita ei ole ravisteltu kertaakaan kuten nyt on suunnitelmassa. Uusien itsehallintoaluiden perustamisen on todettu vertautuvan 1600-luvulla kuningas Kustaa II Aadolfin toimeenpanemaan keskus - ja lääninhallinto reformiin Ruotsi-Suomessa. On selvää, että tämän kaltainen operaatio on

toteutettava hallitusti ja meidän, johon sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen vielä toistaiseksi lakien ja asetusten perusteella nojaa, on oltava uudistustyössä mukana. En kiistä, etteikö ministeriöissä olisi viisautta, mutta palveluiden järjestämiseen liittyvää osaamista on erityisesti meillä kunnilla. Olemme odottaneet hallitusohjelman julkisemisen jälkeisistä päivistä lähtien, milloin tanssiinkutsu valtion suunnasta tulee. Toivon hartaasti, että se hetki on nyt lähellä.

Samalla toivon, että keskustelu sote-uudistuksen ympärillä saadaan käännettyä oikeille raiteilleen. Uudistusta on tehty nyt kymmenen vuotta, aina ollut kiire ja asioihin jouduttu kerta toisensa jälkeen palaamaan. Ajattelu on ollut hyvin hallintokeskeistä, hyvin vähän on käyty keskustelua siitä, mistä ja miten uudet prosessit syntyvät, kenen ehdoilla uudistusta tehdään ja mistä lähtökohdista ylipäättään käymme kohti uudistusta. Huolissani olen myös siitä, vastaako uudistus siihen maailmaan joka on näköpiirissä, vai nojaammeko johonkin menneeseen.

Valtiovalta on asettanut julkisen talouden tasapainottamisen osalta kovia tavoitteita. Tähän peilaten meidän tulisikin kyetä luomaan malli, jolla muutos tuottaisi säästöjä jo ensimmäisestä päivästä lukien. Mutta kuten hyvin kaikki tiedämme, yksikään uusi toimintamalli ei asetu neitseelliseen ympäristöön, vaan meillä on käytössä moninaisia tapoja toimia vakiintuneine käytänteineen.

Yhteiskunnan perusrakenteiden muuttuessa keskeiseksi kysymykseksi nousee, mikä jää jäljelle kunnallisesta itsehallinnosta, jos kaikkien kuntien ja alueiden edellytetään olevan samanlaisia? Kunnallisen itsehallinnon vahvuus on ollut se, että on osattu ja voitu tarttua erilaisiin asioihin erilaisin tavoin ja tuottaa erilaisia ratkaisuja erilaisille alueille. Jo demokratian toteutumisen nimissä tähän on valmisteluprosessissa kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota.

Sote-uudistuksen ja itsehallintoalueiden perustamisen lisäksi suuria kaupunkiseutuja kiinnostaa luonnollisesti ne toimenpiteet, joilla valtio on luomassa meille edellytyksiä toimia elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden vahvistajina alueellamme. Meille, jotka olemme koko kansankunnan taloudellisen kasvun moottoreita, ei ole yhdentekevää, millä muodoin valtio on sitoutunut tukemaan tavoitteitamme esimerkiksi joukkoliikenteen kehittämisen osalta. Meille, ja uskoisin, että myös toiselle sopijaosapuolelle on tärkeää, että se, mitä on sovittu, myös pidetään.

MAL3-sopimuksen valmistelu on hyvässä vauhdissa ja aikataulussa. Odotuksemme sopimuksen vaikuttavuudesta ja saavutettavasta hyödystä ovat suuret. Kokemukset edelliseltä hallituskaudelta ovat voittopuoleisesti myönteisiä. Tälläkin kertaa olemme tosissamme mukana.

Tavoitteitamme sopimusmenettelylle ovat joukkoliikenteeseen tukeutuvan vahvan ja toimivan yhdyskuntarakenteen kehittäminen sekä sujuvan arjen ja seudun elinvoiman vahvistaminen. Tämä tarkoittaa sitä, että tulevalla nelivuotiskaudella fokuksemme on joukkoliikenteen, asemanseutujen ja keskusten kehittämisessä. Asuntotuotantoamme on kyettävä monipuolistamaan, täydennysrakentamiseen ja palveluiden saatavuuteen on kiinnitettävä huomiota. Tampere-Pirkkalan lentokentän ja Tampereen asemakeskuksen kehittämiseen ja vahvistamiseen on panostettava.

Paljon on tehtävää ja paljon pystymme itekin, mutta isot maankäytön, asumisen ja liikenteen kehityshankkeet ovat sellaisia, jotka hyödyttävät myös valtiovaltaa ja yhdessä saamme enemmän aikaan. MAL-sopimus on oiva esimerkki win-win-sopimuksesta.

Vielä kerran sydämellisesti tervetuloa kaikille ja antoisaa seutufoorumia!

Arvoisa ministeri, olkaa hyvä, lava on teidän!